

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2468
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Večja mesečna prejemna
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglasa
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čokolni račun št. 11.400

Japonski nameni v Mandžuriji

Po kronanju mandžurskega cesarja Puija

Po obredu, ki ga je mogla ustvariti samo tradicija prastarega ceremonielnega simbolične mistike vzhodne Azije, je bil te dni kronan prvi vladar najnovejše države na svetu, cesar Pui mandžurski. Ogromen je bil pomp in ogromne so bile vsote, potrošene zanj. In vendar se je zgo dilo vse to nekako ob strani sveta, nekako brez oficijelnega zanimanja prizadetih držav Azije, Amerike in Evrope. Ceremoniji so prisostvovali edino uradni zastopniki Japonske, kar dokazuje, da razen tokijske še nobena druga vlada na vsem vesoljnem svetu ni uradno priznala Mandžurije. Toda dejstva samega to čisto nič ne spreminja: Mandžurija obstoja, ima svoje meje, upravo, vlado, vojsko in sedaj tudi vladarja. Po teritorialnem obsegu prekaša vsako evropsko državo, razen Rusije, po številu prebivalstva se pa približuje skoraj že Poljski. V njenih mejah so združeni Mandžurci, Kitajci, Koreanci in tam naseljeni Japonci, nekaj pa je tudi Rusov, zlasti carističnih emigrantov, in drugih.

Rasno in jezikovno je torej novo cesarstvo dokaj pisano, in domače mandžursko praprebivalstvo, kateremu je bilo po zatirjanju Japoncev ustanovljeno, je v veliki manjšini. Večino tvorijo slej ko prej Kitajci, ki so se bili tja priselili v zadnjih desetletjih izza Velikega kitajskega zida. Kdor pozna Japonce, prav gotovo ne bo verjel, da bi jih bila znala zgolj ljubezen do šibkega mandžurskega naroda v veliko avanturo krvave vojne in v akcijo za ustanavljanje nove države. Prvotno je svet celo mislil, da bodo Japonci obdržali Mandžurijo sami kot kolonijo in bodo skušali v nje naselevati svoje ljudi. To se pa ni zgodilo, in vemo tudi že, zakaj ne. Mandžursko podnebje je za japonske koloniste preostroj; njih skominajo bolj tople pokrajine okoli Tihega oceana! Da bi pa vladali sami nad mandžurskim prebivalstvom, bi bilo predrag in jim ne bi prinašalo tiste koristi, ki si jo žele. Njim in njihovim načrtom ustreza dosti bolje samostojno mandžursko cesarstvo, ki naj skrbi samo za svojo upravo in naj vzdržuje tudi veliko vojsko, večjo kakor bi jo potrebovalo, če bi živelo svoje malo, tiho življenje brez velikih agresivnih tendenc. Svet naj vidi, da Japonska nima osvojevalnih namenov, mandžursko ljudstvo naj pa spozna, da so mu Japonci »bratje« in se »nesebično« trudijo zanj!

Približno to in tako so hoteli Japonci povedati, ko so ustanovili Mandžurijo in so pri tem pokazali dosti diplomatske

pretkanosti. V resnici gre namreč za čisto nekaj drugega. Dasi na videz samostojna, je Mandžurija dejansko samo orodje v rokah Japoncev, ki so kljub kronanju Puija za mandžurskega cesarja, ostali njeni politični, vojaški in ekonomski gospodarji. Mandžursko notranje in zunanjo politiko vodijo Japonci, vojski poveljujejo Japonci, denarstvo in vse gospodarstvo imajo v svojih rokah Japonci! Japonci uredničujejo svoje težnje, plačujejo pa jih — Mandžurci. Oni, njihova država, njihova vlada, njihova vojska, njihov cesar, vse to je tu le zaradi Japoncev in njihovih interesov. Največji interes Japoncev v Mandžuriji pa je zunanja politika. Z ustanovitvijo nove države, ki leži med Kitajsko na zahodu in jugu ter med Rusijo na severu in vzhodu, so onemogočili vsako nadaljnje rusko prodiranje v ta del vzhodne Azije, izvili so Rusom dejansko iz rok vzhodno kitajsko železnico in potisnili bližino svojega edinega neposrednega velikega sovražnika daleč preč od japonske Koreje, daleč gori na vzhodno-sibirski sever. Tu bodo sedaj z mandžurskimi vojniki in delavci na mandžurski račun, ne da bi morali oni sami seči v žep, gradili mogočne utrdbe proti Rusiji; tu bodo z Mandžurci in njihovim cesarjem pripravljali novo akcijo, naperejo proti ruskemu Daljnemu Vzhodu: Smer širjenja se bo obračala preko mejnega veletoka Amurja in njegovega pritoka Usurija, na vzhodu do Tatarskega zaliva in Ohotskega morja, na severu pa vsaj do Jablonskega in Stanovojskega pogorja; morda pa celo tudi do Bajkalskega jezera.

Do tam se mora potisniti gospodstvo Rusije, da bo Japonska za bodočnost popolnoma varna pred vsakim napadom na kopnem, na morju in posebno tudi v zraku. Danes te varnosti ni. Rusi morejo iz Vladivostoka obvladati s svojimi velikimi letalskimi eskadrilami ne samo japonsko Korejo, marveč tudi vse otoke, od južnega dela Sahalina do Kiušiuja. Tako je nastala »samostojna« Mandžurija samo zato, da bi bila zaenkrat jezik proti Rusiji, za bodoče pa pohodna etapa za nje izrinjenje od obal Tihega oceana. Rusi vedo to prav dobro, zato grade noč in dan utrdbe in naseljujejo v Poamurju milijone svojih ljudi. Vesti, ki jih dobivamo z Daljnega vzhoda, so vznemirljive. Bo nastalo spomladi krvavo razračunavanje? Morda še ne, a nekoč, prej ali slej, bo neizogibno! — r.

Francoski odgovor o razorožitvi

V LONDONU PRIČAKUJEJO ODGOVOR ZA KONEC TEDNA. — MNE-NJE ANGLEŠKEGA TISKA.

LONDON, 6. marca. Odgovor Francije na angleški memorandum o razorožitvi se pričakuje tu koncem tedna. Tisk se sedaj bavi z vprašanjem, kakšen bo in naglašja, da bo skoraj gotovo popolnoma negativen. Pariški dopisnik »Daily Herald« piše, da Francija ne bo samo odbila angleški memorandum, marveč se bo celo vrnila k svojemu staremu stališču iz lanskega leta, ki je, kakor je znano, povzročilo odhod Nemčije iz Zeneve in izstop iz Društva narodov. Isti dopisnik trdi nadalje, da bo Francija mimo tega zahtevala tudi izvedbo mednarodne preiskave o nemškem oboroževanju ter razpust narodno-socialistič-

nih napadalnih oddelkov. Dopisnik »News Chronicle« je pa prepričan, da je odvisna usoda razorožitvene konference izključno od tega, kako bo Anglija ustregla francoski zahtevi po varnosti. To prepričanje prevladuje tudi v krogih vlade. Problem varnosti bo najvažnejša točka francoskega odgovora in angleška vlada se bo morala končno odločiti, kakšno stališče bo zavzela v tem vprašanju. Če bo Anglija hotela zagotoviti obstoj konference, bo morala biti jasna. Zanimivo je tudi, da bo Norman Davis prišel v Evropo z izrecnim naročilom Roosevelta, da ne sme razpravljati o razorožitvi.

Prosveta in notranja politika

Specialna debata narodne skupščine o proračunu prosvetnega in notranjega ministristva — Govori treh slovenskih poslancev

BEOGRAD, 6. marca. Po uvodnih formalnostih je pričela narodna skupščina včeraj dopoldne razpravo o proračunu ministristva prosvete. Ekspoze je podal minister dr. Šumenkovič, ki je orisal razvoj našega šolstva in težkoče, ki jih povzroča sedanja gospodarska kriza, ki je povzročila, da je 1200 razredov brez učiteljev, dočim je v ministristvu 1700 prošenj za nove namestitve. Baval se je nato s hiperprodukcijo inteligence, osnovnimi šolami, meščanskimi, srednjimi in visokimi. V debati so se oglašili razni poslanci, med njimi tudi slovenski dr. Bogumil Vošnjak, Alojzij Drmelj in Vekoslav Spindler. Dr. Vošnjak je govoril o jugoslovanski nacionalni vzgoji, Drmelj se je zavzel za napredovanje učiteljev ročnih del in obmejnega šolstva, Spindler je pa govoril splošno o šolstvu v Sloveniji, potrebi namestitve brezposelnih učiteljev in zasedbi izpraznjenih mest, o položaju obmejnega šolstva, premeščenju učiteljstva, neskladnosti šolskih zakonov, naših kulturno-prosvetnih organizacijah in o nemški akciji za potujčevanje slovenskih otrok. Minister je odgovoril na vsa izvajanja poslancev ter obljubil odpraviti vse nedostatke, ki bi

se eventualno pojavili. Debata, ki je trajala do 21.25, je bila zaključena z glasovanjem. Za proračun je glasovala skoraj vsa skupščina. Nato je prišel na večerni seji na vrsto proračun ministristva notranjih zadev. Ekspoze je podal minister Žika Lazič. V ekspozeju je navedel, da se izvajajo tudi v njegovem resoru redukcije, tako se znižja kader orožnikov. Uradniški kader postaja vedno boljši. V zakonodaji smo dobili več važnih zakonov, tako zakon o občinah, o ustanavljanju političnih strank, o volitvi narodnih poslancev itd. Govoril je nadalje o porastu kriminalitete zaradi poslabšanja socialnih razmer, ter o nazadovanju akcij proti politiki države. Njegov ekspoze je bil zaključen kmalu po 22. uri. Debata se je pa pričela v nočni seji. Debata se nadaljuje tudi danes. Nastopilo je v nočni in dopoldanski seji več večinskih in opozicijskih govornikov. Zlasti govorniki opozicije napadajo z vso srditostjo politiko vlade in je nastalo danes več ostrih sporov in prerekanj. Ministristvi predsednik Uzunovič je sam dvakrat zavrnil napade opozicije. Debata o proračunu ministristva notranjih del se opoldne še nadaljuje.

Sodelovanje Italije in Male antante

PARIŠKI POSLANIK SPALJKOVIČ ODPOTOVAL V BEOGRAD. POTOVANJE DR. BENESA V RIM.

PARIZ, 6. marca. Jugoslovanski poslanik dr. Miroslav Spaljkovič je odpotoval danes v Beograd, kjer bo poročal vladji o informacijah o srednjeevropskih vprašanjih, ki mu jih je te dni dal francoski zunanji minister Barthou. V Beograd bo prispel jutri.

BEOGRAD, 6. marca. Kakor poroča tukajšnja »Štampa«, se bodo v kratkem pričela med Italijo in državami male antante pogajanja o rešitvi srednjeevropskega odnosno podonavskega vprašanja. Ta informacija se potrjuje tudi po vesteh iz Prage in iz Pariza, po katerih bo

Reforma francoske ustave

PARIZ, 6. marca. Podpredsednik radikalne socialistične stranke Quidnet dokazuje v listu »Republique« potrebo, da se v Franciji izvoli konstituenta, ki naj bi izvedla reformo ustave. Ustavno reformo zahteva danes tudi več drugih dnevnikov, med njimi desničarski »Le Jour« in »Ordre«.

Stavisky nemški vohun

LONDON, 6. marca. Po poročilih »Shanghai Chronicle« je sedaj ugotovljeno, da je bil Stavisky vodja zelo razširjene mednarodne vohunske organizacije, ki je delala najmanj za dve državi. Ta organizacija je prodala Nemčiji točne načrte francoskih utrdb na vzhodnih mejah in dobila zato 400.000 funtov šterlingov, kar znaša v naši valuti okoli 90 milijonov dinarjev. Ob priliki svojih pogostih potovanj v Berlin so Staviskega večkrat videli v Wilhelmstrasse. Prav tako obstoje dokazi, da se je Stavisky zasebno sestajal s časniki nemškega generalnega štaba.

SESTANEK V MLADENOVCU.

BEOGRAD, 6. marca. Na železniški postaji Mladenovac sta se sešla včeraj Nj. Vel. kralj Aleksander in Nj.

odpotoval češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš koncem marca v Rim, kjer bo razpravljal z Mussolinijem o skupni akciji male antante v Podonavju. Poprej pa bo še znana rimska konferenca Mussolinija, Dollfussa in Gömbösa, kateri se pri-soja velik politični pomen, dasi se skuša pokriti le z videzom gospodarstva. Brez sodelovanja Francije in Anglije ni rešitve podonavskega vprašanja, vendar bi bilo sodelovanje Italije in male antante, meni list, v stanju rešiti tudi vprašanje usode Avstrije.

Vel. kralj Boris. Odpeljala sta se skupaj do prve postaje in se nato razšla. Sestanek je bil popolnoma zasebnega značaja.

GANDHI ZAPUŠČA POLITIKO.

LONDON, 6. marca. Po vesteh iz Lahore je Gandhi dokončno sklenil umakniti se iz političnega življenja. Izjavil je, da mu njegovo zdravstveno stanje onemogočuje nadalje voditi politiko, poziva pa Indijce, naj nadaljujejo boj proti Angliji. Vendar se misli, da pomeni njegov umik novo možnost pomirjenja med Indijci in Angleži.

OGENJ NA AMERIŠKEM PARNIKU.

NEWYORK, 6. marca. Ameriški parnik »City of Montgomery«, ki vozi potnike »Sannah« v Newyork, se je v bližini svetilnika Chesapeake vnel in je v nevarnosti, da se potopi.

ZOPET BO LEPO VREME.

DUNAJ, 6. marca. Severovzhodnik, ki je pred dvema dnevi zapihal nad srednjo Evropo, je prinesel severnim Alpam sneg. Med tem je v noči od včeraj na dan nastala sprememba in temperatura raste. Meteorološke postaje poročajo, da prodira od zahoda toplejši zrak, tako, da se sme pričakovati v prihodnjih dneh zopet topleše in lepše vreme.

Dnevne vesti

Smrt zaslužnega šolnika. Pri Sv. Marijeti niže Ptuj je umrl včeraj zjutraj v starosti 55 let tamkajšnji šolski upravitelj g. Ignac Čokl. Pokojnik je poučeval na raznih šolah na bivšem Štajerskem in je bil že več let upravitelj šmarješke šole. Udeleževal se je vsestransko pri raznih organizacijah in društvih ter je bil mnogim takorekoč duševni vodja. Pokopali ga bodo jutri v sredo na domačem pokopališču. Pokojniku lep in časten spomin, žalujočim preostalim naše iskreno sožalje!

V počastitev spomina blagopokojnega šefa zdravnika gospoda dr. Franja Jančkoviča, so zdravniki in nameščenci OUZD v Mariboru darovali namesto venca na grob, azilnemu skladu Protituberkulozne lige v Mariboru Din 775.

Pomemben razglas ljubljanskega škofa. Ljubljanski škof dr. Rožman je razglasil vsem župnijam na področju njegove škofije, da je dovoljeno od letošnje Velike noči naprej peti pri maši list in evangelij v slovenščini.

Dobrodelna prireditev za mestne reveže v Mariboru. Kakor je že bilo javljeno, priredi pevski zbor »Početniške zveze« dne 14. marca v veliki unionski dvorani ob 20. uri velik vokalno-instrumentalni koncert, ki bo posvečen seniorju slovenskih komponistov v proslavo bisseromašniškega jubileja. Izvajala se bodo izključno njegova dela. Poleg že omenjenih točk programa naj omenimo še ostali del večera. Kot zadnja točka se bo v veliki zasedbi obnovila kantata »Jettejeva prisega«. Poleg velikega zbora P. Z. in kompletno zasedenega pomnoženega vojaškega orkestra, sodeluje zopet naš stari znanec in ljubljenec g. p. Kamilo Kolb, gvardijan iz Hloka v Slavoniji. Marsikateremu je še v spominu njegov prekrasni bariton. V Mariboru je že velikokrat sodeloval. Nastopal je skoro vedno le v Sattnerjevih delih, tako pri kantatah »V pepelnici noči« (Glasbena Matica pod vodstvom g. dr. Topiča), »Jettejeva prisega« in »Oljki« (Drava pod vodstvom prof. Schweigerja), slednjič pa pri mladinskem koncertu Dvořak: »Mrtvaški ženini« v Mariboru in Beogradu pod vodstvom dir. Hladka. Njegov mogočni bariton je povsod užgal in po pravici smo prepričani, da bo to pot njegov Jette zopet mogočno donel po unionski dvorani kot nekoč. Poleg omenjene solistične partije nam zapoje še ono lepo arijo iz Kantate »Oljki«: »O da bi ti mladika mila...« in iz »V pepelnici noči« nepozabno mogočno daljšo arijo: »A čuj, nek duh zakliče mi...« Omenimo naj ob tej priliki, da je g. Kamilo Kolb pred kratkim nastopil pri cerkvenem koncertu v Suhotici ter žel za izvajanja Bachovih kompozicij ogromen uspeh.

Masarykov večer obenem občni zbor Jugoslovansko-češkoslovaške lige v Mariboru. Ponovno opozarjamo vse spoštovalce prezidenta češkoslovaške republike Tomaža Masaryka, da se bo proslavil njegov rojstni dan v Mariboru na občnem zboru J. Č. Lige v sredo dne 7. tm. ob 20. uri v hotelu »Orel« in prosimo tudi narodna društva za obilno udeležbo ob tej priliki.

Tukajšnja Jugoslovansko-češkoslovaška liga proslavi današnji Masarykov jubilej s svojim zborom, na katerem govore: minister dr. Vekoslav Kukovec o diplomatskih bojih male antante v zadnjem času, prof. Anton Oven o Masaryku in vodja tukajšnje češke šole Josip Drbý v imenu Češkega kluba. Pričetek ob 20. uri v lovski sobi hotela »Orel«. Vabljeni so poleg članov tudi vsi prijatelji bratskega naroča.

Novo kolkovanje menic in računov. Združenje trgovcev opozarja svoje člane, da stopi povišano kolkovanje menic glasom § 18 zakona o izpremembah in dopolnitvah taksnega zakona (Službeni list z dne 28. 2. t. l.) v veljavo dne 20. marca, povišano kolkovanje računov, not in slično pa dne 20. aprila t. l. Do tega dne znaša računski kolek še vedno 25 par brez ozira na velikost zneska, od 20. aprila dalje bodo pa računski do 20 Din kolka prosti, nad 20 do 100 Din bo znašal kolek 50 par, za račune preko 100 Din pa 1 Din.

Danes **humoristični večer I Svengalija!** **VELIKA KAVARNA** **torek**

Zaradi dekleta... Ko se je Marica F. preselila k železničarju Vilku Črveku na Pobrežju, je sklenil Ignac Portenšlager ob prvi priliki obračunati s Črvekom. To »srečo« je imel sinoči, ko se je s svojim tovarišem Reihom vračal proti domu židane volje. Oba sta navalila na Črveka in razvil se je krvav pretep z noži. Na bojišču je obležal z razrezano glavo Reih, hujše poškodbe pa sta odnesla iz pretepa tudi Črvek in Portenšlager. Hudo ranjenega Reihja so poklicani reševalci prepeljali v bolnišnico, kjer so mu nudili prvo pomoč. Zdravniki imajo malo upanja da bi ostal Reih živ. Črveka in Portenšlagerja pa zaslišujejo orožniki.

Nezgoda. Pri igri je na Pragerskem doletela 9letna hčerko železničarja Kaca hujša nezgoda. Dekletce je padlo tako nesrečno, da si je nalomilo desno nogo in so jo morali prepeljati v mariborsko bolnišnico.

»Samouprava«, glasilo županske zveze, objavlja v letošnji 5. številki: »Uredbodajna oblast občine po novem občinskem zakonu«, »Še enkrat trošarina«, »Osrednja zdravstvena služba«, vprašanje in odgovori, razna poročila iz županske zveze in rzsodbe upravnega sodišča v Celju.

Gostovanje »Narodnega gledališča« iz Maribora v Rušali, ki bi se moralo vršiti v nedeljo 11. tm. se mora zaradi tehničnih zaprek preložiti na nedeljo 18. tm. Že kupljene vstopnice veljajo za ta dan.

Tiskarnari proti izdajanju računov na monopolskem papirju. Kakor na drugem mestu obširneje poročamo, predvideva novi taksni zakon izdajanje računov na posebnem monopolskem papirju. Ker bi bili s tem hudo prizadeti naši tiskarnari se je pod vodstvom narodnega poslanca g. Krejčija oglasila te dni pri finančnem ministru deputacija zastopnikov tiskarskih podjetij in ga opozorila na nevzdržen položaj, ki bo nastal po sprejetju omenjenega novega taksnega zakona. Na ta način bo odvet tiskarnam važen del poslov in eden glavnih virov dohodkov, ker bo nastal v tiskarski stroki nedvomno velik zastoj. Finančni minister je delegaciji obljubil, da bo ustregel njihovim zahtevam.

Lovska sreča. Pretekli teden je grof Attems iz Slovenske Bistrice ustrelil v svojem lovišču pri Brežici 165 kg težkega mrijasca. Redko zver je izročil mariborskemu preparaterju Ziringerju, ki jo bo nagačil. Splavariji veleposestnika Franca Plažute iz Mežice pa so ulovili v Dravi 15 kg težkega sulca.

Odobren kredit za električno centralo v Velenju. Odbor za državne nabave v finančnem ministrtvu je odobril kredit za povečanje električne centrale v Velenju.

Poučna razstava o reklamni in propagandi bo v okviru letošnjega velesajma od 30. maja do 10. junija v Ljubljani. Ta razstava bo prikazala način moderne propagande pri raznih narodih in bodo zastopani vsi kontinenti. Tej razstavi bo pa priključena še specialna razstava jugoslovanskih lepakov. Uprava ljubljanskega velesajma vabi vsa podjetja, da ji čimprej pošljejo svoje lepake in reklamni material sploh. Lepaki, vsaj po 2 izvoda od vsake vrste, naj bodo kaširani na kartonu, ostali reklamni material pa po možnosti že pripravljen v razstavnih namen. Sodelovanje tvrdk pri obeh razstavah je brezplačno.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 18 številki: Norme za nabavo, jemanje ogledkov in preizkušanje asfaltnega bitumna za površinsko obravnavo in asfaltne kolovoze; razglas o odložitvi novih volitev občinskega odbora v občini Senčur ter razne objave iz »Službenih novin«.

Pri Sv. Lenartu v Slov. goricah bo ustanovni občni zbor »Jadranske straže« 10. tm. ob 20. uri v Sokolskem domu. Po občnem zboru bo družabni večer s pestrim in zabavnim sporedom.

Godbeniki! Delavci in obrtniki, ki so večši godbe na pihala in godala, torej taki, ki so že nekaj let sodelovali pri kakem godbenem društvu in taki, ki so bili pri vojaški godbi, naj se prijavijo »Godbenemu društvu »Sloga« v Mariboru, Sodna ulica 9, pritličje. (Podružnica NSZ). Tam dobe vse podrobnejše informacije.

Odborova seja Sokola I. bo jutri v sredo ob 20. uri v novih društvenih prostorih »Drave«. Odborniki se zberejo ob 20. uri pred Nabavljialno zadrugo železničarjev v Frankopanovi ulici, odkoder bo skupen odhod na sejo.

Tečaj o cepljenju vinske trte na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru, ki bi se naj vršil 10. marca t. l., je zaradi nepričakovanih ovir preložen na poznejši čas.

Mlekarsko zborovanje. Zveza mlekarskih zadrug za dravsko banovino v Ljubljani sklicuje v nedeljo 11. tm. v Mariboru v Narodnem domu ob 15. uri strokovno mlekarsko zborovanje za kmetovalce kot mlečne producente. Na zborovanju poročata odposlanca mlekarske zveze. Ker je to zborovanje velikega pomena za vse naše kmetovalce, bo gotovo udeležba povoljna.

Večer mariborskih vojnih dobrovoljcev. V soboto, 10. tm. ob 20. uri bo v lovski sobi pri »Orlu« tradicionalni vsakoletni večer mariborskih vojnih dobrovoljcev. Vabljeni so vsi prijatelji in ostalo narodno občinstvo.

Slovensko obrtno društvo v Mariboru naznanja svojim članom, da dobijo od danes naprej vsak dan od 9.—12. in 15.—17. ure v društveni pisarni Vetrinška ulica št. 11 I. vsa potrebna navodila in podatke za sestavljanje napovedi za pridobinski davek po novem davčnem zakonu. Pisarna ima tudi na razpolago potrebne tiskovine.

Brezposelnost pri nas in na Češkoslovaškem. V Beogradu je bila te dni anketa o brezposelnosti, na kateri so zastopniki delavskih zbornic na podlagi sicer pomanjkljive statistike ugotovili, da je v naši državi okrog 300.000 delavcev in profesionalnih brez posla. Število brezposelnih na Češkoslovaškem pa je koncem meseca februarja t. l. znašalo 848.000, kar pomeni, da se je tam brezposelnost v enem letu zmanjšala za okroglo 270.000.

Za obnovo naše trgovinske pogodbe z Nemčijo. Po zadnjih poročilih je pričakovati, da se bodo v kratkem pričela pogajanja med našo državo in Nemčijo za obnovo trgovinske pogodbe. V ta namen bo odpotovala v Beograd nemška delegacija.

Pozor! Propagandni odsek krajevne organizacije Jugoslovanske nacionalne stranke za V. mestni okraj priredi v soboto 10. tm. ob 20. uri v gostilni Golob »Pri lokomotivi« v Frankopanovi ulici svoje prvo politično predavanje. Predaval bo dr. Franjo Cerkvenci o temi: »Zakaj sem član Jugoslovanske nacionalne stranke«. Udeležba za člane je obvezna, dobrodošli pa so tudi somišljeniki in prijatelji stranke.

Radio Ljubljana. Spored za sredo 7. t. m. Ob 12.15: narodne pesmi in plesi raznih narodov na ploščah; 12.45: poročila; 13: čas, pevski jazz v reproducirani glasbi; 18: komorna glasba, radiokvintet; 18.30: radio-orkester; 19: predavanje o nacionalni vzgoji, predava dr. Stanko Gogala; 19.30: literarna ura: letošnji knjižni pregled; 20: prenos iz ljubljanske opere, v odmoru čas in poročila;

Grajski kino. Do vključno srede izborna vojaška humoreska »Vesela tovariša«. Paul Hörbiger in Fritz Kampers. Film je dosegel sijajen uspeh. Naš prihodnji film: »Bodi moja!«

Kino Union. Danes v torek zadnji dan veseligrde »Beneška noč«. Od jutri srede dalje razkošna veleopereta »Dvorec na jugu« z Liano Haid, Viktorjem de Kovo in Paulom Kempomom. Film v režiji Bolvarijska, kakor svojčas »Zvezde z neba«.

Pri revmatizmu v glavi, ledjih, plečih, živčnih bolečinah v kolkih, usedu, se uporablja naravna Franc-Jozejeva voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala.

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Torek, 6. marca. Zaprtó.

Sreda, 7. marca. Zaprtó.

Četrtek, 8. marca ob 20. uri »Natalija«. Red A. Premijera.

Petek, 9. marca ob 15. uri »Deseti brat«. Proslava 90-letnice Jurčičevega rojstva. Dijaška predstava. Globoko znizane cene (od 10.— Din navzdol).

Sobota, 10. marca ob 20. uri »Vijolica«. Red B. Gostovanje gđc. Erike Družovičeve.

V četrtek, 8. tm. je premijera »Natalije«, učinkovite drame znamenite ruskega klasika Ivana S. Turgenjeva. To tipično rusko delo, ki je na največjih odrih doseglo velike uspehe, je naštudiral glavni režiser J. Kovič.

Prihodnji prizoritvi Kalmanove izredno uspele operete »Vijolice z Montmartra« bosta v soboto, 10. t. m. za red B ter v nedeljo, 11. tm. za red C. Pri obeh predstavah poje naslovno vlogo spet Erika Družovičeva, ki je v tej opereti dosegla tako sijajen uspeh.

Ob 90letnici Jurčičevega rojstva uprizaro Narodno gledališče v petek, 9. tm. ob 15. uri kot dijaško predstavo njegovega »Desetega brata«. Če se nabavijo vstopnice do četrtega večer, veljajo cene od Din 7 navzdol.

Pri ishljasi sledi na kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, popite zjutraj na tešče, brez muke izdatno iztrebljenje črevesja. Zdravniki strokovnjaki pripominjajo, da učinkuje »Franz Josefova« voda sigurno in uspešno tudi pri kongestijah, proti jetrom in danki in pri krčnih žilah, hemoroidih, oboleni prostati in mehurnem katarju. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Fotoamaterji! Za album, ki bo tiskan v bakrotisku in razkošno vezan, zbira založništvo zanimive in lepe posnetke iz mesta in okolice. Fotoamaterje in druge imetelje takih posnetkov prosimo, naj jih izroče upravi »Večernika« in naj tam sporoče svoje zahteve.

Aretiran tat koles. Mariborska policija je že delj časa sumila nekega brezposelnega Rudolfa P., da krade po Mariboru kolesa. Ko je preiskala včeraj njegovo stanovanje, je našla pri niem tri kolesa. Tat bo izročen sodišču.

Aretiran tihotapec. Preteklo soboto dopoldne je ustavil policijski organ na državnem mostu nekega 42-letnega Ferdinanda M., ki se mu je zdel zelo sumljiv. Povabil je moža na policijo, kjer so našli pri njem več zavojčkov kresilnih kamenčkov. Tihotapsko blago so mu zaplenili in bo prejel zato občutno denarno kazen.

Smola tihotapca. Neki Štefan K., stanujoč v Vetrinjski ulici, je pred nekaj dnevi prijavil policiji, da mu je nekdo ukradel iz stanovanja dve suknji in 1500 Din. Medtem pa so varnostni organi ugotovili, da je Štefan K. pred dnevi tihotapil iz Avstrije neko blago in da je bil na meji zasačen. Ko so ga obmejni stražniki pozvali, naj se preda, se je spustil v divji beg in pri tem odvrzel obe suknji. Oddali so za njim več strelcev, ki ga pa niso zadeli, ker se je Štefan spretno skrival v gozdu. V žepu suknje so našli tudi 1500 Din in vse skupaj izročili carinarnici, ki je o tem obvestila mariborsko policijo. Štefan se bo moral zagovarjati zaradi lažne prijave pri sodišču, zaradi tihotapstva pa bo imel opravka z našo finančno oblastjo.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal 0,7 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 0,4 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 13,4 stopinjah 737,3, reduciran na ričlo pa 736,7; relativna vlaga 84; od včeraj na danes je padlo 0,8 mm padavin; vreme je jasno in tiho. Vremenska napoved pravi, da bo nekoliko topleje.

Trg za seno in slamo. Na trg so v soboto pripeljali kmetje 12 voz sena, 8 voz otave in 3 voze slame. Prodajali so seno stot po 28 do 30 Din, otavo stot od 28 do 35, slamo pa stot po 22 do 25 Din.

Prijava in plačevanje davkov

Vložitev prijav za pridobnino, davek na poslovni promet in davek na luksuz za l. 1934.

Vsa podjetja, obrati (trgovski, industrijski in obrtni), kakor tudi vse osebe s samostojnim poklicem in vsi drugi, ki so zavezani pridobnini, so dolžni vložiti v roku od 1. marca do včetega 31. marca 1934: A) Za odmero pridobnine prijavo o dohodku, ki so ga dosegli iz teh poslov v letu 1933. Prijavo je vložiti za vsak obrat in vsako vrsto poslovanja, torej tudi za vsako podružnico posebej. Prijavo morajo vložiti tudi osebe, ki so po čl. 46. zakona oproščene plačevanja tega davka. Davčne prijave pa ni treba vlagati prodajalcem srečk državne razredne loterije, agentom zavarovalnih družb in malim obrtnikom, ki ne delajo z več kakor dvema pomočnikoma ter obveznikom 3. skupine člena 42. zakona o neposrednih davkih, ki prebivajo v krajih do 5000 prebivalcev, ki niso sedež okraja in za katere veljajo odredbe točke III. člena 37. cit. zakona. **Dolžnosti vlagati davčne prijave za pridobnino niso torej oproščeni davčni zavezanci v mestih in trgih ter v onih vaseh, ki imajo nad 5000 prebivalcev.** Prijavo izpolni in podpisuje lastnik obrata ali podjetja, v primeru zakupa pa zakupnik. Če je več lastnikov podjetja, vsi skupaj, za mladoletne njih starši ali skrbnik, za konkurzno maso njih zastopnik. Prijava se izpolni le na prvi strani po vrsti v vseh rubrikah in podrobno. Morebitna pojasnila navedb naj se obrazložijo na posebni polji. Davčni zavezanci morajo tudi označiti ali so samci, vdovci brez otrok, odnosno ločeni in vpisati rojstni dan in leto. Družabniki podjetja morajo razen tega označiti tudi s koliko odstotki so vdeleženi pri podjetju. Ker je predmet obdavčenja enoletni čisti dohodek, dosežen v preteklem poslovnem letu, se priporoča davčnim za vezancem, da ta dohodek točno prijavijo, da se izognejo kazenskim posledicam netočnih prijav. Enoletni čisti dohodek je kosmati (brutto) dohodek po odbitku izdatkov, potrebnih za obratovanje podjetja, obrata, oziroma za izvrševanje poklica. Izdatki, ki niso v zvezi z obratom, temveč služijo za vzdrževanje lastnika obrata, njegove rodbine ali drugih oseb, se ne smejo odbiti od kosmatega dohodka. V smislu čl. 105. odst. 3. cit. zak. mora davčni zavezanec priložiti davčni prijavi tudi vse druge podatke, ki so potrebni za pravilno odmero davka.

Industrijska, bančna in mednarodna transportna podjetja, katerih letni promet presega Din 500.000, morajo prijavi priložiti bilanco z računom zgube in dobička ter začetni in končni inventar, in sicer za poslovno leto 1933, kakor tudi za leto 1932. Razen tega morajo prijavi priložiti a) podroben pregled zgube in

dobička, b) izvleček iz računa (glavnice), c) prepis lastnega računa, vsakega poedinega družabnika in njegovih rodbinskih članov, d) pojasnilo o izvršeni amortizaciji, e) izvleček iz računa fabrikacije in f) bančna podjetja izvleček iz računa valut, faktur in deviz. Ostali davčni zavezanci, ki žele, da se jih obdavči po poslovnih knjigah, morajo prijavi priložiti iste kot priloge. Obrtniki morajo v prijavi izjaviti, če prodajajo tudi nakupljene gotove izdelke, če delajo s stroji na pogon ter koliko pomočnikov in vajencev zaposlujejo. Podjetniki, ki delajo po akordu, morajo tudi to navesti v prijavi. Prijave se izroče osebno ali po pošti občinskemu uradu ali davčni upravi, na katere področju je obrat. Davčni zavezanci, ki so za leto 1934 prijave že vložili na dosedanjih obrazcih, morajo vložiti nove prijave na novem obrazcu.

B. Za odmero davka na poslovni promet je vložiti posebno davčno prijavo, in sicer: 1. a) Oni davčni zavezanci, ki so zavezani 2% splošnemu davku na poslovni promet in katerih promet v letu 1933 ni presegal 300.000 Din (pavšalisti) in ni bil manjši od 15.000 Din, potem vse svobodne profesije, naštete v točki 1. čl. 3. pravilnika k zakonu o davku na poslovni promet iz leta 1922. b) Oni zavezanci skupnemu davku na poslovni promet in davka na luksuz, katerih promet z blagom, ki ga vsebuje tarifa skupnega davka na poslovni promet v letu 1933, ni presegal Din 500.000. 2. Podjetja zavezana javnemu polaganju računov in zavezanci, katerih promet z blagom, ki ga ne vsebuje tarifa skupnega davka na poslovni promet, je v letu 1933 presegal znesek Din 300.000 in so plačevali splošni davek na poslovni promet četrtletno po knjigi opravljenega prometa, vložijo letno prijavo do 31. marca 1934, ne da bi čakali na poseben poziv. Z zakonom z dne 14. avgusta 1932 »Sl. list« št. 563/67 je bil uveden davek na luksuz. V prijavi splošnega in skupnega davka na poslovni promet je zato iskati posebej promet z blagom, ki je zavezano davku na luksuz. Zavezanci splošnega prometnega davka imajo izkazati v eni vsoti ves promet z blagom, ki je zavezano samo 2% splošnemu davku na poslovni promet, kakor tudi promet z blagom, ki je poleg tega zavezano tudi davku na luksuz, a v posebnem razpredelu naj izkažejo, koliko od tega skupnega prometa odpade na blago zavezano davku na luksuz. Kdor ne izroči prijave za pridobnino ali davek na poslovni promet v roku določenem s tem razglasom, plača kot kazni 3% odmerjenega osnovnega davka, če pa na pismen poziv ne izroči pri-

jave v osmih dneh, plača 10% kot kazni. Kdor da v prijavi netočne izjave z namenom izogniti se plačevanju davka ali zataji kak objekt ali vir dohodkov, ga zadenje posledice čl. 142. zakona o neposrednih davkih. Ako davčni zavezanec ne zna pisati ali izpolniti prijave, sme dati prijavo ustno na zapisnik pri pristojni občini ali davčni upravi. Tiskovine za prijavo se dobijo pri občinskem uradu ali pri davčni upravi po nabavni ceni 1 Din kos. Vse pravne in fizične osebe, ki niso zavezane pridobnini, kakor tudi osebe, ki izvrše slučajni promet stvari po zadnjem odstavku čl. 4. zakona o davku na poslovni promet, morajo vložiti v 14 dneh od dne opravljenega prometa prijavo pri oni davčni upravi, ki je glede na kraj opravljenega prometa krajevno pristojna ter morajo hkrati plačati na ta promet odpadajoči 2% davek.

Agilnost središča naše Prlekije

Vinska razstava in sejem v Ljutomeru

Vinska podružnica v Ljutomeru priredi 20. marca 1934 vinski sejem in razstavo vina v kavarni g. Resnika v Ljutomeru. Otvoritev ob 9. uri. Na poskušajo bodo prvovrstna vina iz ljutomersko-ormoškega, gornjeradganskega in štrigovskega vinarskega okoliša.

Ljutomer je že iz davnih dni znan po svoji izborni vinski kapljici, saj je središče vinorodnih goric med Dravo in Muro in je tudi kot križišče železnic za tako prireditev zelo pripraven. Že zaradi tega so bile dosedanje razstave dobro obiskane in tudi letos je veliko zanimanje med vinogradniki in kupci ter drugimi interesi.

Vabijo se vsi vinogradniki iz ljutomersko-ormoškega, gornjeradganskega in štrigovskega vinarskega okoliša, da razstavijo svoja vina, ker na ta način jih bodo mogli vinski kupci poskusiti ter se prepričati o izvršni kakovosti vseh razstavljenih letnikov ljutomerčana. Vsi vinogradniki v omenjenih okoliših, ki želijo svoja vina razstaviti, naj to prijavo najpozneje do 11. marca t. l. na posebni prijavi ali dopisnici ali ustmeno v pisarni mestne občine ljutomerske. Istotam se sprejema vino za razstavo, ki se mora poslati najpozneje do 16. marca t. l., in sicer od vsake sorte 3 steklenice po sedem desetim litra. Kdor nima primernih steklenic, jih dobi pri mestni občini ljutomerski, lahko pa pošlje tudi dva slatinsčaka; prazne steklenice se v tem primeru vrnejo, Kdor pa pošlje vino že v buteljkah, se buteljke izmenjajo za druge prazne ali se vrnejo po razstavi lastniku. Na lanski vinski razstavi je bilo mnogo vinogradnikov odlikovanih z diplomami ministrstva za kmetijstvo, a še

Nočem mleka

slišimo često od otrok. Vsak otrok pa hoče in ima rad

odlične in hranive **Ki-Ki**

bonbone, ki vsebujejo mleko. Dajte

svojim otrokom mlečne ker so hranivi in zdravi. **Ki-Ki**

587

PROIZVOD: „UNION“, ZAGREB.

več jih je dobilo nagrade v orodju. Upamo, da bo tudi letos vinska razstava vsestransko ugodno uspeša.

Opozarjamo vse interesente, vinske trgovce ter gostilničarje, da si ogledajo to vinsko razstavo ter se sami prepričajo o izvršni kakovosti tukajšnjega pridelka in zelo ugodnih cenah. Polovična vožnja po železnici je dovoljena samo za povratek. Legitimacije se dobijo pri Vinarski podružnici v Ljutomeru.

Ptuj

Občni zbor Nabavljalne zadruge državnih uslužbencev. Pretekli ponedeljek je imela Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev v Ptujju svoj 14. redni občni zbor, ki mu je predsedoval predsednik za druge davčni uradnik Albert Primc. Iz po ročil upravnega in nadzornega odbora sledi, da je zadruga razmeroma pri majnem številu članov (215) znatno napredovala; v preteklem letu je bilo 45.000 Din čistega dobička. Ta dobiček se razdeli na sledeči način: 30% pride v rezervni fond, 9% v dobrodelni fond, 1% v pokojninski fond za zadrugne nameščence, 5% je določeno za nagrade zadrugnim nameščencem, 5% gre za nagrade članom obeh odborov in 5% dobijo izplačano zadrugni člani nakupovalci kot dividendo. V okviru Nabavljalne zadruge se ustanovi pogrebni fond in bo v kratkem v ta namen izredni občni zbor, ki bo sestavil za to novo ustanovo potrebna pravila. Prvotno je obstojal načrt, da se Ptujčani priključijo mariborskemu pogrebni fondu, večina članov pa se je izjavila za ustanovitev lastnega fonda, zato se nameravana priključitev ne izvrši. Pri volitvah izžrebanih odbornikov je bil izvoljen dosedanji odbor s predsednikom Albertom Primcem na čelu.

SK Ptuj: SK Drava 1:0 (0:0). V nedeljo 4. t. m. se je vršila na igrišču v Ptujju nogometna tekma med domačima SK Ptujem in SK Dravo. Obe stranki sta se dobro držali, toda podlegla je SK Drava, in sicer v razmerju (0:0) 1:0. Publika je z zanimanjem sledila poteku igre in nagradila zmagovalce z burnim aplavzom.

A. P. Čehov:

Živa kronologija

Salon državnega svetnika Šaramikina je zavil v prijeten somrak. Velika bronasta svetiljka z zelenim okvirom barve stene, pohištvo in obraze z zelenjem a la »ukrajinska noč«. Izredka vzplamti v ugašajočem kaminu tleče poleno in za trenutek ožari obraze s svitom požara; toda vse to vendarle ne kviri splošne svetlobne harmonije. Splošni ton, kakor pravijo umetniki, je nedotaknjen.

Pred kaminom sedi v naslanjaču v pozici človeka ki je pravkar poobedoval, sam Šaramikin, priletel gospod, s sivimi uradniškimi zalizci in s krotkimi sinjimi očmi. Z obraza mu odseva nežnost, usta ima stisnjena v otožen smehljaj. Pri njegovih nogah sedi na pručici podgubernator Lopnjev, korenjak štiridesetih let, se leno zvija in iztega noge h kaminu, okoli klavirja sede Šaramikinovi otroci: Nina, Kolja, Nadja in Vanja. Izza lahko priprti vrat, ki vodijo v kabinet gospe Šaramikine, prihaja svetloba. Tam za vrati, za svojo pisalno mizo, sedi Šaramikinova žena Ana Pavlova, predsednica mestnega damskega komiteja, živahna in pikantna damica tridesetih let s pribirkom. Njene črne in žive oči begajo skozi ranošnik po straneh francoskega romana. Pod romanom leži počekčan komitejski obračun za preteklo leto.

»Včasih je bilo naše mesto v tem pogledu srečnejše,« pravi Šaramikin in upira svoje mežikajoče oči v tleče ogelje. »Niti ena zima ni minila, da se ne bi oglašila pri nas kaka zvezda. Celotno znameniti igralci in pe i so prihajali, zdaj pa... vrag vedi, kaj je! Mimo burkežev in lajnarjev ni nikogar. Prav nikakega estetičnega užitka. Živimo ko v gozdu. Da, vaša svetlost, ali se še spominjate tistega italijanskega trageda, kako se je že imenoval? Črnolasec, visok. Ne morem se spomniti. Ah, da! Luidži Ernesto de Rudžieto... Izvrsten talent. Sila!«

»Komaj je spregovoril prvo besedo, že je bilo vse gledališče v ognju navdušenja. Moja Anjutočka je njegovemu talentu precej pomagala do slave. Poskrbela je, da so mu dali dvorano na razpolago in vstopnice je za deset predstav naprej razprodala. On pa jo je povračilo učil deklamacije in mimike. To ti je bil človek! Prišel je sem, da se ne zlažem, pred dvanajstimi leti. Ne, lažem... ni še toliko let od tistih dob, deset jih je samo. Anjutočka, koliko let ima naša Nina?«

»Deset!« vpije iz svojega kabineta Ana Pavlova. »Kaj pa je?«

»Nič, mamica, samo tako vprašam... in izborni pevci so prihajali včasih. Ali se spominjate Prilipčina? Tenore di grazia. Kakšen človek je bil to! Kakšna zunanost! Plavolasec, tako izrazit obraz, pariške manire. In kakšen glas, vaša svetlost! Samo malo preveč s trebuhom je

pel in »re« pogrgraval, drugače pa je bilo vse lepo. Dejal je, da se je učil pri Tamberliku. Midva z Anjutočko sva mu preskrbela dvorano v ljudskem domu, on pa nama je v zahvalo prepeval podnevi in ponoči. Anjutočko je učil peti. Spominjam se, kakor bi bilo včeraj, kako je ob velikem postu prišel, pred dvanajstimi leti je bilo. Ne, že več je tega... Moj Bog, kako slab spomin imam! Anjutočka, koliko let ima naša Nadjočka?«

»Dvanajst!«

»Dvanajst... če pristejem še deset mesecev. Nu, da, saj bo nekako takole, trinaest let. Tudi več življenja je bilo včasih v našem mestu. Vzemimo samo en primer, dobrodelne večere. Kakšne večere so znali včasih prirejati. Koliko prelestnosti. In pojejo, igrajo, čitajo. Po vojni, ko so bili pri nas turški ujetniki, da, prav dobro se še spominjam, kako je Anjutočka priredila večer v korist ranjenecem. Zbrali smo tisoč sto rubljev. Turški častniki so bili iz sebe, ko so slišali Anjutočkin glasek. Roko so ji poljubljali. He, he, he... Čeprav so azijati, hvaležen narod so vendarle, to moram reči. Večer je tako sijajno uspel, da sem si to zapisal v dnevnik. Kolikor se spominjam, je bilo to v šest in sedemdesetem. Ne!... v sedem in sedemdesetem letu je bilo... Ne! Povejte, prosim, kdaj so bili Turki pri nas? Anjutočka, koliko let ima naš Ko-lječka?«

»Papa, sedem let imam,« je dejal Ko-

lja, temnopolt deček z lasmi, črnimi kroglicami.

»Da, postarali smo se in nič več tiste moči nimamo!« je pritrtil Lopnjev in vzdihnil. »To je pravi vzrok. Starost, batenka. Novih iniciatorjev ni, stari pa so se postarali. Nič več ni tistega ognja. Ko sem bil jaz mlad, nisem nikdar dopustil, da bi se družba dolgočasila. Bil sem prvi pomočnik vaše Ane Pavlovene. Če je bilo treba prirediti večer z dobrodelnimi nameni, tombolo ali pa kaj podobnega, če je bilo treba sprejeti kako imenitno osebo, vedno sem bil na mestu in vse drugo sem vrgel v stran. Neko zimo sem tako skakal okrog, da sem se prehladil in zbolel. Nikoli ne bom pozabil tiste zime! Ali se spominjate, kaj sva priredila z Ano Pavlovo v korist pogorelcem?«

»Katerega leta pa je bilo?«

»Ni tako dolgo tega. Devet in sedemdesetega leta, ne, osemdesetega, vsaj zdi se mi tako. Oprostite, koliko let ima vaš Vania?«

»Pet!« kriči iz kabineta Ana Pavlova.

Potem je bilo to pred šestimi leti. Da, baterjka, to so bili časi! Sedaj je vse drugače. Nič več ni tistega ognja!«

Lopnjev in Šaramikin sta se zamislila. Tleče poleno je še enkrat zagorelo in se razsulo v pepel.

Spominjajte se CMD

MARIJ SKALAN:

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

Na obeh straneh so ji delale senco velike širokoliste palme fantastičnih oblik. Levo in desno so se širila skoraj v nedogled skrbno obdelana polja in v vročem solncu je zorela bogata žetev. Rahli vetrovi so zibali bilje in steblovje, da je valovilo v rjavem, zelenem in srebrnem blesku kakor razigrano morje. Kje pa kje so zagledali popotniki sužnje, ki so spravljali zrele poljske pridelke in paznike, ki so stopali za njimi, ali pa so sedeli v senci in se dolgočasili. Od nekod se je dvignila jata ščebetajočih ptic in preletela cesto prav nad karavano. Aftagad se je ozrl za njimi in jih preštel.

»Sem; srečno število za moške«, je zamrmral.

»Sem; nesrečno število za ženske«, je pomislila princesa Evalasta. Sklonila je glavo in se zamislila. Ves čas, odkar je bila z bratom Aftagadom zapustila hišo svojega očeta, azteškega kralja, je bila njena mala glava skoraj čisto vedra. Samo kdaj pa kdaj se je spomnila materinih in očetovih besed.

»Zavedaj se, da si princesa azteškega, hči vazala velikega faraona, toda ne nje-

govega sužnja. Bodi uslužna, a s ponosom in dostojanstvom!« je dejala mati, ko jo je objela in blagoslovila za dolgo naporno pot. Princesa ni razumela njenih besed, a ko je videla v materinih očeh solze, ki jih poprej nikoli ni bilo, je čutila tilho tesnobo v grlu in v srcu. Bilo ji je, da bi se tudi sama razjokala in zaprosila:

»Naj ostanem doma!«

Toda izpregovorila ni; besede ji je zastavil na jeziku oče, ki se je dotaknil s kazalcem desnice njenega čela in dejal s trdim, ukazovanjem in poslušanjem brez ugovora vajenim glasom:

»Ne pozabi, da si ženska, rojena zato, da služi svojemu gospodu. Do Semisirisa si podložna bratu Aftagadu, v Semisirisu pa preide moja in njegova oblast nad teboj na njega, potomca Rajevega velikega faraona atlantskega. Ustrezi mu, izpolni mu vsako željo, tudi tisto, ki je ne bo izrekel. Beri mu z obraza, kar želi. Njegov vazal sem in ne bi hotel pritožb. Si razumela?«

»Sem, veliki moj oče, kralj kraljev, služabnik solnčnega božanstva in gospo-

dar usode azteškega naroda!« je odgovorila pohlevno, pokleknila pred njim in se oklenila njegovih z zlatom okovanih kolen.

Sedaj pa, ko je že videla pred seboj mogočno obzidje veličastnega Semisirisa in za njim Goro prihoda, na kateri se je v žaru solnca blestel tempelj z zlatimi strehami in mramornatimi obeliski, ji je bilo bolj tesno pri srcu; in ko je videla sedem ptic, kako so preletele cesto nad njeno glavo, sedem ščebetajočih ptic, ki so oznanjale nesrečo, bi se bila najraje razjokala. Če bi bila sama, bi položila svojo lepo glavo v drobne, mehke dlani, bi zaihtela in lovila kristalne kaplje bridkosti v prgišče, da bi izmrla zle slutnje in nejasne bojzani. Toda poleg nje so sedele na hrbtu orjaškega slona tri sužnje, tri njene služabnice. Kako bi mogla velika princesa azteška, vtešena boginja, ženska nadzemskega izvora zaihteti pred tremi smrtnicami, tremi brezpravnimi sužnjami svojimi? Prvič v vsem svojem mladem življenju jo je obšlo trpko spoznanje, da je jetnica nečesa, kar ji ne dovoljuje niti tistega, kar smejo najnižja človeška bitja, kar smejo brezpravne, zaničevane sužnje.

Zakaj ji je bilo tako tesno? Saj ni imela nobenega povoda, nobenega najmanjšega vzroka! Še razlike med materinimi in očetovimi besedami ni razumela. Vse

je bilo samo temno, podzavestno neugodje, bila je rahla, komaj doznava slutnja nečesa mračnega in neprijetnega.

»Sem; sedem ptic, sedem ščebetajočih, ženskam zlo oznanjajočih ptic!«

Dvignile so se s polja. Bog ve, kaj jih je preplašilo. Bog ve, zakaj so usmerile svoj let nad karavano, zakaj so preletele cesto? Jim je tako veleval neznani demon, kralj temin, zlovešči mučilec človeških src in duš?

Toda cesta se je krčila. Vedno večje je postajalo obzidje mogočnega faraonovega mesta, vedno višje so se dvigale kockaste terasne stavbe in vedno bolj ostro so se risali na ko oko čistem modrem nebu obrisi vitkih obeliskov in ogromnih piramid. Sloni so se pomikali dalje bolj naglo, bolj lahkotno, ko da bi vedeli, da se bližajo svojemu končnemu cilju in zaželenemu počitku. Tudi vojščaki, sužnji in sužnje so postajali živahniji, ne samo zato, ker so se veselili konca napornega večtedenskega potovanja, temveč morda še bolj zaradi novih utisov in doživljanjev, ki so jih pričakovali tam za obzidjem v mestu mest, v silnem, ponosnem, bogatem in razkošnem Semisirisu.

Voditelj karavane in poveljnik oboroženega spremstva Savadagak se je obrnil k tekaču Buramaku in mu naročil:

(Se bo nadaljevalo.)

Sport

Slovenski kolesarji polagajo račune

Občni zbor Kluba slovenskih kolesarjev in motociklistov »Perun«

Preteklo nedeljo dopoldne je imel najagilnejši kolesarski in motociklistični klub v naši banovini »Perun« v restavraciji Narodnega doma svoj 14. redni letni občni zbor, ki je bil zelo dobro obiskan. Otvoril in vodil ga je požrtvovalni in nadvse agilni predsednik g. Anton Hlebš. Uvodoma je pozdravil številno članstvo ter zastopnike sorodnih in kulturnih organizacij. Nato je podal predsedniško poročilo ter orisal vse težave in boje »Peruna« v preteklem letu. Dotaknil se je tudi vprašanja Mariborske kolesarske podzveze. Ob tej priliki se je razvila živahna debata, po kateri se je moral vsakdo vprašati ali je sploh mogoče, da obstoja Kolesarska podzveza, v kateri ni zastopan najmočnejši kolesarski klub dravske banovine, če ne vse države sploh?

Na razna vprašanja je nato predsednik g. Hlebš odgovoril in obrazložil članstvu, zakaj je »Perun« iz te podzveze izstopil. V nadaljevanju svojega poročila je naglasil, da »Perun« vzgaja mladino v narodnem in državnem duhu ter edinstvu, kar vse v največjem obsegu propagira v našem severnem obmejnem delu naše banovine. Za svoje uspešno delovanje pa potrebuje moralno oporo ne samo članstva, ki se je v polni meri zavedalo dolžnosti, temveč tudi širše javnosti. »Perun« je v preteklem letu organiziral več izletov v obmejne kraje ter sodeloval tudi pri vsaki narodni manifestaciji. Organiziral je tudi naše podeželske kolesarje ter ustanovil sekcije v Pesnici, Sv. Petru in na Tezmem, ki prav lepo delujejo in napredujejo.

Tajniško poročilo je podal g. Motoh. »Perun« šteje danes 327 članov. Med letom je pristopilo 35 članov. Veliko delo se zrcali tudi iz sprejetih in odposlanih dopisov, ki jih je bilo nad 1000. »Perun« je lansko leto priredil 12 izletov, in sicer v Radgono, Sv. Marjeto, Sv. Lenart, Ormož, Sv. Jurij, Ruše itd. Priredil je tudi več cestnih dirk in kolesarsko dirko na dirkališču na Tezmem. Tudi za družabnost je klub skrbel ter priredil več družabnih večerov.

Sledilo je poročilo blagajnika g. Čretnika. Denarni promet je znašal v preteklem letu nad 15.000 Din, društveni inventar pa je vreden nad 20.000 Din. Tehnični referent g. Valentin Šibenik je podrobno poročal o delovanju društva na sportnem polju.

V imenu nadzornega odbora je poročal g. Anton Močivnik, ki je predlagal odbor razrešnico, ki je bila tudi soglasno sprejeta. Sledile so volitve in je bila soglasno izvoljena naslednja nova uprava:

predsednik g. Anton Hlebš, I. podpredsednik g. Oton Črepinko, II. podpredsednik g. Oskar Gornik, tajnik Franjo Motoh, blagajnik Ludvik Čretnik, tehnični referent Valentin Šibenik, člana tehnične komisije Valentin Šibenik in Vinko Frkanec, v nadzorni odbor pa so bili izvoljeni gg. Jože Peitler, Lojze Lisjak in Justin Gustinčič, a kot namestnika gg. Ivan Ferik ml. (Pesnica) in Josip Budja (Sv. Peter).

Pri raznoterostih so spregovorili delegati posameznih sekcij. G. Kumerc je poročal o razmerah na Tezmem ter naglasil potrebo intenzivnejšega dela in propagande na deželi. Šolski upravitelj g. Vauda iz Sv. Marjete je naglasil potrebo koncentracije narodnih sil na severni meji. Vsem je odgovoril predsednik g. Hlebš ter zagotovil, da bo »Perun« podprl vsako akcijo za procvit jugoslovarske misli na našem obmejnem ozemlju. Po večurnem trajanju je bil nato zaključen ta lep občni zbor, ki je pokazal solidarnost članstva in veliko delo za procvit in napredek slovenskega kolesarstva.

Ping pong za prvenstvo Maribora

Preteklo nedeljo sta priredila Mariborski akademski sabljaški klub in ISSK Maribor v telovadnici v Cankarjevi ulici ping pong turnir za prvenstvo Maribora, ki je v vsakem oziru prav dobro uspel. Na turnirju je sodelovalo 20 tekmovalcev, članov Mariborskega akademskega sabljaškega kluba, ISSK Maribora, SK Železničarja in ŽSK Hermesa iz Ljubljane.

Končni rezultati tekmovalcev so bili naslednji: 1. Drovenik (Hermes) 14 zmag, 2. Senekovič 13 zmag, 3. Kavčič (Hermes) 13, 4. Marinko (Hermes) 11, 5. Vasko Škapin (MASK) 7, 6. Vodeb (ISSK Maribor) 5 in 7. Železnik (SK Železničar) brez zmage. Vsi imenovani so se morali boriti v predtekmalah za nastop v končnih tekmah. Rezultati so bili: Drovenik (Hermes):Senekovič 3:0, Drovenik:Marinko 2:1, Drovenik:Škapin 2:1, Drovenik:Vodeb 3:0, Drovenik:Železnik 3:0 in Kavčič: Drovenik 2:1 (edini poraz prvaka), Senekovič:Kavčič 3:0, Senekovič:Marinko 1:2, Senekovič:Škapin 3:0, Senekovič:Vodeb 3:0, Senekovič:Železnik 3:0, Kavčič:Marinko 3:0, Kavčič:Škapin 2:1, Kavčič:Vodeb 3:0, Kavčič:Železnik 3:0, Marinko:Škapin 2:1, Marinko:Vodeb 3:0, Marinko:Železnik 3:0, Vodeb:Škapin 2:1, Škapin:Železnik 3:0, Vodeb:Železnik 3:0. V seniorski skupini so končni rezultati bile: 1. Koser 13 zmag, 2. Bergant (ISSK Maribor) 12, 3. Pušenjak (Železničar) 8, 4.

Puh (ISSK Maribor) 8, 5. Kirbiš (ISSK Maribor) 4 in 6. dr. Pihler (MASK) brez zmage. V damskem tekmovalstvu si je priborila prvo mesto gđ. Rižner (ISSK Maribor), dosegla je 6 zmag, 2. gđ. Gregorc (ISSK Maribor) 4 in 3. gđ. Weis brez zmage. V tekmovalstvu v dvoje sta zasedla prvo mesto Drovenik-Kavčič (Hermes) z 9 zmagami brez poraza, 2. Vodeb-Senekovič 6 zmag, 3. Dernovšek-Korenčan 3 zmage in 4. Škapin I in II brez zmage. Rezultati tekmovalstva mešanih parov so bili: 1. Vodeb - Rižman 6 zmag, 2. dr. Pihler - Gregorec 4, 3. Pušenjak - Weis brez zmage.

Tekmovalstvo za prvenstvo MZSP v smuku. MSK priredi v nedeljo 11. t. m. tekme v smuku za prvenstvo Mariborske zimskosportne podzveze pri Senjorjevem domu, cilj pa v Ribnici na Pohorju. Pravico do starta imajo vsi pri JZSS verificirani tekmovalci. Tekmovalci, ki doseže najboljši čas, prejme darilo MZSP, II. in III. plasirani pa plakete MSK. Razglasitev rezultatov ter razdelitev daril bo v nedeljo 11. tm. ob 16. v restavraciji Grögl v Brezmem. Prijave sprejema MSK, Maribor, Trstenjakova ul. 6, odnosno na mestu starta do najkasneje eno uro pred startom. Po tekmi v smuku priredi MSK smuško tekmo za

svoje odbornike v okolici Ribnice, v primeru neugodnih snežnih razmer pa pri Pisniku nad Ribnico.

Žrtve avstrijske revolucije.

Število žrtev, ki jih je zahtevala meščanska vojna v Avstriji še ni točno ugotovljeno. Dunajska »Reichspost« je pred dnevi objavila število žrtev, ki so padle v boju od 12. do 15. februarja in dodaja k temu svojemu poročilu, da število padlih ni točno, ker so socialisti mnogo svojih žrtev na skrivaj pokopali. Ugotovljeno je doslej število žrtev samo pri eksekuciji, ki je izgubila 104 može, 309 pa je bilo ranjenih. Od vstašev je padlo na Dunaju 19 žensk, 104 moški in 2 otroka. Na Štajerskem je padlo 32 mož, na Gornjem Avstrijskem 27 mož in 2 ženski, na Dolnjem Avstrijskem pa 7 mož, skupno torej 170 mož, 21 žensk in 2 otroka. Ranjenih je bilo na Dunaju 263 mož, 69 žensk in 4 otroci, na Štajerskem 71 mož, 1 ženska in 7 otrok, na Gornjem Avstrijskem 54 mož, 9 žensk in 1 otrok, na Dolnjem Avstrijskem 12 mož, na Tirolskem pa 2. Skupno je bilo pri socialistični armadi ranjenih 79 žensk, 12 otrok in 402 moža. Po dosedanjih podatkih je zahtevala torej revolucija 269 smrtnih in 802 ranjenca.

Mali oglasi

Razno

KRAJNIKE

4 m dolge, siebre za ograjo in vse potrebščine za braide, špaliže itd. ter rezan les, popolnoma suh, kupite poceni v lesni trgovini Albina Čeha, Maribor, Betnavska cesta 4. 900

MODERNE SPALNICE

in kuhinjske opreme (mehke) prodam po res zelo nizki ceni. Mizarstvo, Levstikova ul. 9. Istotako oddam veliko solnčno sobo s štedilnikom. 895

SVETLI PREMOG DIN 37.— Mešovšek, Tattenbachova ul. 13, Tel. 2457. Karbopaket, 860

Prodam

Lepo, skoraj novo, trdo SPALNICO prodam takoj za polovično ceno. Naslov v upravi »Večernika«. 892

DVE STAVBENI PARCELI, ena vogalna v največjem centru takoj na prodaj. Valjak, Maribor. 813

KRASEN OBJEKT, stavbišče 1800 m², velika dvorana postranski prostori, izborne kleti, v centru, takoj na prodaj. Valjak, Maribor, Kino Union. 812

Stanovanje

DVE SOBI

kuhinja in pritlikline oddam s 1. aprilom mal in mirni družini, v bližini parka in vinarške šole. Ponudbe pod »Solnčno 500« na upravo »Večernika«. 899

Dvosobno, lepo

STANOVANJE oddam mirni stranki. Vprašati Mlinska ul. 30. 896

SOBO IN KUHINJO

oddam s 1. aprilom mirni stranki. Melje, Erjavčeva ulica 10. 891

TRGOVINO

s stanovanjem oddam. Melje, Erjavčeva ul. 10. 890

BOLJŠE STANOVANJE, velika soba, kuhinja, klet, pralnica in vrt, v lepi hiši, oddam s 1. aprilom. Praprotnikova ul. 30, lastnik Kavčič, Laporje. 889

Sposobnega tainika

s primerno izobrazbo, za čimprejšnjem nastop sprejmemo. Pismene ponudbe opremljene z dokumenti in po možnosti s sliko je poslati do 15. marca pod značko »Tajnik« na Zdrženje gostilniške obrti v Mariboru. Osebnostne intervencije izključene.

Posesi

HIŠE ALI POSESTVA

od 20.000 Din. napret prodaja Realiteta pisarna, Maribor, Slovenska ul. 26. 897

Kupim

KUPIM ŽELEZNO, ZLOŽ-LJIVO POSTELJO.

Danjkova ul. 8-b/I. 893

Službo išče

NADZORSTVO

nad vinogradnimi in sadnimi posestvi v okolici Maribora sprejme kmetijski strokovnjak. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Strokovnjak«. 887

Zgubljeno

ZLAT UHAN

z rdečim kamnom sem zgubila v nedeljo na poti na Kalvarijo. Naladitelj ga naj odda v Sodni ulici 14/III. 886